

2003 YILI
YATIRIM PROGRAMI
HAZIRLAMA ESASLARI

TEMMUZ 2002

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No.</u>
I. GENEL ESASLAR	1
2003 Yılı Kamu Yatırım Politikası ve Genel Hususlar	1
Sektörel Öncelikler	3
Bölgesel Öncelikler	3
Proje Bazında Öncelikler	4
Yatırım Programının Rasyonalizasyonu	4
II. HAZIRLAMA ESASLARI	11
Genel Hususlar	11
Proje Numarası, Adı ve Karakteristiği	12
Proje Tutarı, Kümülatif Harcama ve Yatırım Ödeneği Teklifi	12
Dış Kredi ve Hibe ile Yürütülecek Yatırım Projeleri	13
Finansal Kiralama	13
Taşıtlar ve İş Makineleri	14
İdame ve Yenileme Yatırımları	14
Bilgi Teknolojisi Yatırımları	14
İşçilik ve Personel Giderleri	14
Kamulaştırma	14
Eğitim, Sağlık, Konut ve Sosyal Altyapı	14
Üniversitelerin Eğitim, Sağlık ve Araştırma-Geliştirme Projeleri	15
Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri	15
Döner Sermaye Gelirleri Olan Kuruluşlar ve Fonlar	15
Mahalli İdareler	16
Diğer Hususlar	16

TABLolar**Sayfa No.**

TABLO-1	2003 Yılı Yatırım Teklifleri Özet Tablosu	17
TABLO-2	Yatırım Projeleri Listesi	18
TABLO-3	Fiziki Hedefler - Kaynak İhtiyacı	19
TABLO-4	Yatırım Projelerinin Yıllara Göre Dağılımı	20
TABLO-5	2002 Yılı Yatırım Ödeneği ve Harcama Tahmini	21
TABLO-6	İdame ve Yenileme Yatırımları	22
TABLO-7	Proje İzleme Formu	23
TABLO-8	Halen İşlemde Olan Dış Proje Kredileri	24
TABLO-9	Dış Kredi Sağlanması İstenen Projeler	25
TABLO-10	Taşıt Listesi	26
TABLO-11	2003 Yılı Tahmini Taşıt Alım Bedelleri Listesi	27
TABLO-12	Kamulaştırma Harcamalarının Proje Bazında Dağılımı	28
TABLO-13	Genel-Katma Bütçeli Kuruluşlarda Personel Durumu	29
TABLO-14	Kamu Sabit Sermaye Yatırım ve Dış Para Deflatörleri	30
TABLO-15	Sosyal ve İdari Yapılar Ön Proje Formu	31
TABLO-16	Yap-İşlet-Devret Modeli ile Yapılması Düşünülen Projeler	32
TABLO-17	Yap-İşlet Modeli ile Yapılması Düşünülen Projeler	32

EKLER

EK-1	Yatırım Projesi Özet Bilgi Formu	33
EK-2	Arsa-Altyapı Bilgi Formu	34
EK-3	Araştırma -Geliştirme Yatırım Talepleri Bilgi Formu	35
EK-4	Araştırma ve Geliştirme Projeleri Yatırım Talepleri İle İlgili Açıklamalar	36
EK-5	Kalkınmada Öncelikli Yörelere Listesi	37
EK-6	Bölgesel Gelişme Planları Kapsamındaki İller Listesi	37
EK-7	YPK Kararı Eki Kuruluşlar İtibariyle 2003 Yılı Teklif Tavanları Listesi	38
EK-8	YPK Kararı Ekindeki Ödenek Teklif Tavanları Listesinde Bağlı Bulunduğu Kuruluş Tavanı İçinde Kapsanan Konsolide Bütçeli Bağlı Kuruluşların 2003 Yılına İlişkin Ayrıntılı Yatırım Teklif Tavanları Listesi	45

I. GENEL ESASLAR

2003 Yılı Kamu Yatırım Politikası ve Genel Hususlar

1. 2003 yılında VIII. Planda yer alan politikalara uygun bir şekilde kamu kesimi yatırımlarının ağırlıklı ekonomik ve sosyal altyapı alanlarında yoğunlaştırılmasına devam edilecektir. Kamu yatırımlarında temel amaç, mevcut sınırlı bütçe kaynakları da dikkate alınarak toplumun ihtiyaç duyduğu acil ve öncelikli hizmetlerin bir an önce sağlanmasıdır. Ayrıca, 24.03.2002 tarih ve 24352 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Program” kapsamında Türkiye’nin AB’ye uyum amacıyla ortaya koyduğu önceliklerin dikkate alınarak halihazırda başlatılmış bulunan çalışmaların gerektirdiği yatırımlar hızlandırılacaktır. **Bu çerçevede, 2003 yılı yatırım tekliflerinin, hem VIII. Planda yer alan fiziki hedefler ve sektörel politikalar hem de AB’ye uyum amacıyla oluşturulmuş Ulusal Program’da yer alan öncelikler ile uyumlu bir şekilde hazırlanması esas olacaktır.**

2. **Bütün yatırımcı kamu kuruluşları, 15.07.2002 tarih ve 2002/39 sayılı YPK Kararında yer alan yatırım tavanları (EK: 7), öncelikler ve ilkeler ile “2003 Yılı Yatırım Programı Hazırlama Esasları” nda belirtilen hususlarla uyumlu olmak üzere 2003 yılı yatırım tekliflerini hazırlayacaklar ve DPT Müsteşarlığına göndereceklerdir. Öngörülen tavanlara uymayan kuruluş teklifleri iade edilerek söz konusu tavanlara uygun hale getirilecektir. Kuruluşların yatırım tekliflerinin bu ilke ve esaslara uygun bir şekilde hazırlanmadığının anlaşılması halinde DPT Müsteşarlığı, yatırım tekliflerinin ilgili kuruluşlarla beraber yukarıdaki ilke ve esaslara uygun hale getirilmesini sağlayacaktır.**

3. **2003 yılında konsolide bütçenin yatırım ödenekleri için, dış kredi kullanımlarının ödenek tavanı içine alınmasından dolayı gelebilecek ilaveler hariç olmak üzere, toplam 7.865 Trilyon TL genel seviye olarak kabul edilecektir. Kuruluşlar, 2003 yılı yatırım ödenek tekliflerini YPK Kararının ekinde yer alan kuruluş bazındaki teklif tavanları içinde kalmak üzere 2003 yılı fiyatlarıyla hazırlayacaklardır.**

4. **Kuruluşlar, 2003 yılı yatırım tekliflerini tavan içinde hazırlarken, eğitim, sağlık ve teknolojik araştırma projeleri ile acil ve çok zorunlu haller dışında gerçekleştirilmesi bir yıldan fazla sürecek yeni proje teklifinde kesinlikle bulunmayacaklardır.** Kuruluşlar, çok zorunlu hallerde yapacakları yeni proje tekliflerini sağlıklı yapılabirlik etütlerine dayandıracaklar, yıllık proje tekliflerinde ise mevcut tasarruf genelgelerini de dikkate alarak azami ölçüde seçici olacaklardır.

5. Çok zorunlu hallerde teklif edilecek yeni projelerin teknik, finansal, ekonomik ve sosyal gerekçesinin, yapılabirliğinin, önceliğinin ve çevreye etkilerinin ilgili etütler ile belirlenmiş olması ve bu etütlerin DPT Müsteşarlığı’na iletilerek değerlendirilmiş olması zorunludur. Kesin projeye dayandırılmak şartıyla hazırlanacak Fizibilite Etüdü ve Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu Belgesi bulunmayan yeni projeler yatırım programına teklif edilmeyecektir. Yeni proje tekliflerinde Ulusal Çevre Stratejisi ve Eylem Planı da dikkate alınacaktır. Fizibilite etütlerinin DPT tarafından yeterlilik ve ulusal ekonomi açısından değerlendirilmesi en az 2 ay süreyi gerektirmektedir. Nitelik olarak yeterli görülmeyen fizibilite etütlerinin kuruluş tarafından revize edilerek DPT’ce yeniden değerlendirilmesinin alacağı süre de göz önünde bulundurularak fizibilite etütlerinin, projenin başlatılmasının düşünüldüğü yatırım programı döneminden en az 6 ay önce DPT’ye iletilmesi gerekmektedir.

6. Kamu yatırım projelerinin yatırım programına alınmasında sağlıklı yapılabirlik etütlerine dayanan fayda-maliyet (veya bazı hallerde maliyet-etkinlik) analizi sonuçları temel ölçüt alınacaktır. **Güncelliğini yitirmiş proje fizibilite etütleri kuruluşlar tarafından revize ettirilecektir.**

7. Kuruluşlar, VIII. Planda öngörülen fiziki hedefler, YPK Kararında verilen yatırım tavanları ve proje öncelikleri çerçevesinde 2003 yılında gerçekleştirebilecekleri fiziki hedeflerin boyutunu ve maliyetini belirleyecekler ve yatırım teklifleri ile birlikte DPT’ye göndereceklerdir.

8. Bilgi toplumuna geçiş sürecinin hızlandırılması, ekonomide etkinliğin ve verimliliğin artırılarak, bilgi tabanlı ve rekabet gücü yüksek bir ekonomik yapının oluşturulmasına yönelik bilgi teknolojisi yatırımlarına öncelik verilecektir. Hazırlanacak projelerin e-Avrupa+ ve e-Türkiye eylem planlarıyla uyum sağlaması, bir bilgi stratejisine dayalı olarak iş süreçleri ve bilgi gereksinimlerinin analiz edilmesi ve uygun bir tasarım mimarisi oluşturularak, gerçekçi maliyet tespiti ve fayda/maliyet analizine dayandırılması esastır.

* Ödenek teklif tavanları, YPK Kararında bağlı buldukları kuruluş tavanı içinde kapsanan konsolide bütçeli kuruluşların ödenek teklif tavanlarının ayrıntıları EK: 8’de gösterilmiştir.

9. **2003 Yılı Yatırım Programı için güvenlik nedeni ve işin yürütülmesi açısından mutlak zorunluluk bulunması hali dışında yeni lojman, memur evi, kamp, kreş, misafirhane, hizmet binası, lojmanlı hizmet binası ve sosyal tesis yatırımı teklif edilmeyecektir.** Büyük projelerin içinde yer alan lojmanlar ve hizmet binaları o projenin alt bölümü olarak ayrıca belirtilecektir. Lojman yatırım ve kamulaştırma teklifleri her bir konutun kullanılabilir sahası 100 m²'yi aşmayacak şekilde hazırlanacaktır.

10. **2003 yılında kuruluşlar kaynağı ne olursa olsun, ambulans, itfaiye aracı gibi sağlık, savunma, güvenlik ve iş koşulları açısından özel öneme sahip taşıtlar dışında taşıt alım teklifinde bulunmayacaklardır. Kuruluşlar, Başbakanlığın 2002/23 sayılı Genelgesinde belirlendiği üzere, taşıt sayılarının personel sayıları ile uyumlu olmalarına riayet edecekler ve bu sınırları aşan ek taşıt talebinde kesinlikle bulunmayacaklardır.**

11. Kuruluşlar, "yeni işler", "acil işler", "müteahhit nam ve hesabına yapılan işler" gibi genel adlarla yatırım teklifinde bulunmayacaklardır. Cari nitelikteki harcamalar, arsa ve bina alımı, projelerin kredi anapara geri ödemeleri ve işletme dönemi faiz ödemeleri gibi yatırım tanımına uymayan harcamalar ile fiyat farkları ve keşif artışları gibi harcama kalemlerine yatırım ödenek tekliflerinde yer verilmeyecektir.

12. **Halen yatırım programında yer alan ancak cari harcama niteliğinde olup, sabit sermaye yatırımı tanımına uymayan projeler 2003 Yılı Yatırım Programından çıkarılacaktır.**

13. Kuruluşlar, projenin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan haberleşme, akaryakıt, malzeme alımları vb. harcamalarının projeyi ilgilendiren kısmı için ödenek talebinde bulunacaklar, diğer hizmetlerini ifa ederken ihtiyaç duyacakları bu tür cari nitelikteki harcamalarını proje kapsamına dahil etmeyeceklerdir.

14. Yatırımlarla bağlantılı kamulaştırma teklifleri, yatırım ödenek tekliflerine dahil edilmeyecek, Tablo:12'ye uygun olarak ayrıca verilecektir.

15. **Kamu projelerinin dış kredili olarak finansmanında 28.03.2002 tarih ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili yönetmeliklerinde yer alan esas ve usuller geçerli olacaktır. Kamu yatırım programında devam eden ve yıl içerisinde kredi anlaşması imzalanarak yürürlüğe girecek dış kredili projelerin kredi kullanımlarında ve dolayısıyla uygulamada yaşanan sorunların azaltılması için projelerin ihtiyaç duyacağı yıllık ödeneklerin yatırım programına tam olarak konulmasına özen gösterilecektir.**

16. Yatırım programlarında başlangıçta yer alan dış proje kredisi ödeneklerine ilave olarak, yıl içinde yapılan dış proje kredisi revizyonlarıyla projelerine finansman sağlayan konsolide bütçe kapsamındaki yatırımcı kamu kuruluşları, dış proje kredileriyle ilgili ödenek tekliflerini öncelikle YPK Kararı ile belirlenen teklif tavanları içinde kapsayacaklar ancak, teklif tavanları içinde kapsayamadıkları ilave ödenek ihtiyaçlarını DPT Müsteşarlığına ayrıca bildireceklerdir.

17. **Projelere dış finansman kaynaklarının kullanılmasında DPT Müsteşarlığı tarafından belirlenecek sektör ve proje öncelikleri temel oluşturacak, yatırım amaçlı kullanılabilen dış finansman imkanının genel büyüklüğü konusunda ise Hazine Müsteşarlığının görüşü alınacaktır.**

18. Teknik işbirliği kapsamında sağlanan yardımlardan yararlandırılması düşünülen projelerin yatırım programında yer alması zorunludur.

19. Yatırım projelerinin gerçekleştirilmesinde Yap-İşlet-Devret, Yap-İşlet ve benzeri modellere ağırlık verilecektir.

20. Kuruluşlar bir sektör, alt sektör veya toplu proje kapsamında yürütülecek projelerin doğru seçilmesine, önceliklendirilmesine ve yönlendirilmesine imkan sağlayacak olan ana plan veya etütler ile ilgili yeni proje veya güncelleştirme tekliflerini de DPT Müsteşarlığı'na göndereceklerdir.

21. Kuruluşlar yatırım tekliflerini DPT Müsteşarlığı'na proje dökümünü belirleyerek göndereceklerdir. Program Kararnameleri gereğince detay programları, yatırım programının yayımlanmasını müteakip ilgili Bakan onayıyla veya DPT Müsteşarlığının görüşü üzerine daha sonra kesinlik kazanan projeler de dahil olmak üzere toplu projelerin ayrıntısındaki bütün projelerin dökümü yapılarak DPT Müsteşarlığına gönderilecektir. Birden fazla ili kapsayan ödeneği toplu verilmiş projelerin yatırım tekliflerinde il bazındaki ödenek dağılımları ayrı ayrı gösterilecektir.

22. Özelleştirme kapsamında bulunan kuruluşlar yatırım tekliflerini Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na göndereceklerdir. Söz konusu teklifler, İdare'nin özelleştirme programına uygunluk açısından yapacağı değerlendirme sonucunda Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından DPT Müsteşarlığı'na iletilecektir.

23. Kuruluşlar, mevcut sorunları ile ilgili açıklayıcı bilgileri ve 2003 Yılı Programında yer almasını öngördükleri politika, hukuki ve kurumsal düzenlemelerle ilgili tedbir önerilerini yatırım teklifleri ile birlikte göndereceklerdir.

24. Valilikler, 2003 Yılı Programı ile ilgili gördükleri önemli hususları DPT Müsteşarlığı'na, kamu kuruluşlarının yatırım projeleri ile ilgili tekliflerini ise doğrudan ilgili yatırımcı kuruluşa iletceklerdir.

25. Sosyal amaçlı yatırımlarla, hizmet sektörlerine ait bina yatırımlarında arsası sağlanmamış projeler kesinlikle teklif edilmeyecektir.

26. Yatırım programına ait bilgiler, 2003 yılı verilerine uygun olarak kuruluşların en son değerlendirmelerini yansıtacak, kuruluşlar 2003 yılı için yatırım kalemlerini yıl içinde ödenek aşımı olmayacak şekilde gerçekçi olarak tespit edeceklerdir.

27. 2003 Yılı Yatırım Programı tekliflerinin DPT Müsteşarlığı'nca yapılacak ön değerlendirmesinden sonra kuruluşların yetkili üst düzey temsilcileri ile proje düzeyinde görüşmeler düzenlenecektir. Kuruluşlar devam eden önemli projelerin uygulama durumlarını, darboğazlarını, yeni yatırım projelerinin gerekçelerini ve değerlendirmeye ışık tutacak ayrıntılı bilgileri verecek şekilde görüşmelere katılacaklardır.

28. Yatırım ödenekleri ile cari hizmet ödenekleri arasında gerekli uyumu sağlayabilmek için yatırım ödenek tekliflerinin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nda görüşülmesi sırasında Devlet Bütçe Uzmanları; cari hizmet ve transfer ödenek tekliflerinin Maliye Bakanlığında görüşülmesi sırasında da Devlet Planlama Teşkilatı Uzmanları gözlemci olarak hazır bulunacaklardır. Bu ilkeye titizlikle uyulacak, kuruluşların bütçe görüşme takvimleri Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığı-Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü arasında müştereken belirlenecektir.

Sektörel Öncelikler

29. 2003 Yılı Yatırım Programı'nda ekonomik ve sosyal altyapı yatırımlarına öncelik verilmeye devam edilecektir. 2003 yılı kamu yatırım tahsislerinde eğitim, sağlık, teknoloji altyapısı, enerji, sulama, kentsel altyapı yatırımlarına ve ulaştırma alt sektörleri arasında dengeyi sağlayıcı yatırımlara, bölgesel gelişme stratejileri dikkate alınarak öncelik verilecektir.

Bölgesel Öncelikler

30. Yatırım tahsislerinde Kalkınmada Öncelikli Yörelere hız kazandırıcı ekonomik ve sosyal altyapı yatırımları ile istihdam ağırlıklı projelere öncelik verilecektir. Bu kapsamda özellikle Güneydoğu Anadolu Projesi Ana Planı (GAP), Doğu Anadolu Projesi Ana Planı (DAP), Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı (DOKAP) ve Zonguldak, Bartın, Karabük Bölgesel Gelişme Raporu (ZBK) kapsamında öngörülen yatırımlara öncelik verilecektir.

31. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin kalkınmasına yönelik olarak 2001/ 10 sayılı Başbakanlık Genelgesi gereği olarak DPT Müsteşarlığının koordinatörlüğünde yürütülen çalışmalar neticesinde ortaya çıkan proje listelerinde yer alan projelere tahsislerde öncelik verilecektir.

32. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde belirli nüfus büyüklüğüne ulaşmış, doğudan batıya göçü kendine yönlendirebilecek, çevre illeri sosyo-ekonomik yönden etkileme potansiyeline sahip Erzurum, Elazığ, Malatya, Van, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adıyaman ve Mardin illerinin altyapı yatırımlarına öncelik verilecektir.

Proje Bazında Öncelikler

33. 2003 yılı yatırım tavanları çerçevesinde yapılacak proje bazındaki ödenek tekliflerinde sektörel ve bölgesel önceliklerin yanı sıra devam eden projelerden,

- 2003 yılı içinde tamamlanarak ekonomiye kazandırılacak projelere,

- Uygulamasında önemli fiziki gerçekleşme sağlanmış projelere,
- Yatırım Programında yer alıp, dış finansmanı sağlanarak onaylanmış projelere,
- Başlatılmış bulunan diğer projelerle bağlantılı veya eş zamanlı olarak yürütülmesi ve tamamlanması gereken projelere,
- Afetlerin önlenmesi ve afet hasarlarının telafisine yönelik projelere,
- e-Avrupa+ ve e-Türkiye eylem planlarıyla uyumlu bilgi teknolojisi projelerine öncelik verilecektir.

34. Uygulama aşamasında bulunan kamu projelerinin düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonuçlarından hareketle projelere stratejik müdahalelerin zamanında yapılabilmesi için gerek DPT Müsteşarlığı düzeyinde gerekse yatırımcı kamu kuruluşları düzeyinde mevcut izleme ve değerlendirme sistemleri gözden geçirilecek, eksiklikler tespit edilecek, güncel teknolojiyle uyumlu bir sistemin oluşturulması için gerekli çalışmalar başlatılacak, başlamış çalışmalar tamamlanacaktır.

35. Kamu yatırım projelerinin uygulama sonrası değerlendirilmeleri önemli dersler ve ipuçları vermesi bakımından yeni projelerin tasarımında, hazırlanmasında ve uygulanmasında gereklilik arz etmektedir. Bu nedenle, bazı büyük projeler için tamamlama sonrası değerlendirme raporlarının hazırlanması çalışmaları belirlenen kuruluşlar tarafından başlatılacaktır.

Yatırım Programının Rasyonelleştirilmesi

36. 2001 yılında 2001/30 sayılı YPK Kararı ile kamu projelerinin yeterli ödenek sağlanarak kısa sürede tamamlanması, projelerin gerçekleşme sürelerinin uzamasından doğan maliyet artışlarının önüne geçilmesi, bu suretle mevcut kısıtlı kaynakların etkin kullanımı ile projelerin bir an önce ekonomiye kazandırılması hedeflerine dönük olarak kamu yatırım programında bir rasyonelleştirme faaliyeti başlatılmıştır. Söz konusu çalışma DPT Müsteşarlığı ve ilgili yatırımcı kamu kuruluşlarının işbirliği ile 2001 yılı içinde sonuçlandırılmıştır.

Ancak, yapılan iyileştirmelere rağmen mevcut durumda kamu yatırım programının finansal imkanlarla uyumlu sayıda ve öncelikli projelerden oluşturulması ihtiyacı devam etmektedir. Başlatılan rasyonelleştirme çalışmasının bir defaya mahsus bir çözüm olarak kalmaması, kamu yatırım programlarının hazırlama ve uygulama sürecinin daha etkin ve kaliteli bir yapıya kavuşturulması ve projelerin ortalama tamamlanma sürelerinin sektörel özelliklerine uygun olarak makul düzeylere çekilmesi ve böylece vatandaşlarımıza verilecek hizmetlerin kalite ve hızının artırılması için gerekli rasyonelleştirme ve iyileştirme çalışmalarının gelecekte de devam etmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle, **2002 yılı Yatırım Programı Hazırlama sürecinde başlatılan rasyonelleştirme çalışmalarına 2003 yılı Yatırım Programı hazırlık sürecinde de devam edilecektir.**

37. **Başlatılan rasyonelleştirme çalışmasının aynı hız ve kararlılıkla sürdürülmesi önem taşımaktadır. Bu nedenle, 2001 yılı rasyonelleştirme çalışması kapsamında yatırım programından çıkarılan projelerin tekrar programa alınmasına yönelik taleplerde bulunulmayacaktır.**

38. 2001 yılında 2002 Yılı Yatırım Programı hazırlıkları kapsamında başlatılmış olan yatırımların rasyonelleştirilmesi çalışmalarında esas alınan öncelikler ve ilkeler 2002 Yılı Yatırım Programı uygulamaları ile 2003 Yılı Yatırım Programı hazırlık çalışmalarında da sürdürülecektir. Aynı amaca yönelik olarak 2004 yılında yürütülecek çalışmalarda ise 2003 yılı uygulamalarının sonuç ve değerlendirmeleri esas alınacaktır.

39. **2002 Yılı Yatırım Programında esas alınan proje önceliklendirmeleri de göz önünde bulundurularak, programdaki proje stokunun ortalama tamamlanma süresinin yüzde 3 civarında azaltılabileceği tahmin edilmektedir. Buna ilişkin düzenlemeler 2002 yılı sonuna kadar alınacak bir YPK Kararı ve 2003 Yılı Yatırım Programı kapsamında gerçekleştirilecektir.** Bu düzenlemelerde, 2002 Yılı Yatırım Programı itibarıyla projelerinin ortalama tamamlanma süresi oldukça yüksek olan sektörler özel olarak yoğunlaşılacaktır.

DPT Müsteşarlığı gerekli gördüğü taktirde yatırım programında yer alan projelerin ortalama tamamlanma süresini daha fazla azaltma yönünde ihtiyaç duyulabilecek ilave tedbirleri alacaktır.

40. Yatırım programının daha rasyonel hale getirilmesi ile ilgili olarak kuruluşlar birinci derecede sorumlu olacaklardır. Ancak, rasyonelleştirme çalışmalarının DPT Müsteşarlığı tarafından yatırımcı kamu kuruluşları ile işbirliği içinde yürütülmesine devam edilecektir. DPT Müsteşarlığı, bu Kararda belirtilen hedef ve öncelikler doğrultusunda kamu yatırım programının rasyonelleştirilmesi çalışmasını 2003 Yılı Yatırım Programı hazırlama sürecinde sonuçlandıracaktır.

41. Yapılacak çalışmalarda kamu yatırımlarına ayrılacak kaynakların seviyesi arttırılmaya gayret edilirken, proje sayısının azaltılması ve kamu proje stokunun daha az sayıda, yeterli finansmanı sağlanmış öncelikli projelerden oluşması hedeflenecektir. Ayrıca, kamu projelerinin hazırlanması, analizi, seçimi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili olarak alınacak yapısal önlemler ile proje stokunun verimli yapısının gelecekte bozulmaması yönünde bir ortam oluşturulacaktır.

42. Yapılacak rasyonelleştirme faaliyetinde; bir taraftan yatırım programının birinci derecede öncelikli projelerden oluşturulması ve yapısal bazı adımların atılması işlemleri önemli aşama oluştururken, diğer taraftan seçilmiş öncelikli projelere zamanında yeterli kaynak aktarma yönünde gerekli tedbirlerin de alınması gereklilik arz etmektedir. **Bu çerçevede, 2003 ve sonraki yıllarda kamu yatırımlarına gerek bütçe kaynaklarından gerekse diğer kaynaklardan ayrılan payın mümkün olduğu ölçüde arttırılmasına gayret edilecektir.**

43. Kuruluşlar, yukarıda verilen sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikleri göz önünde bulundurarak;

a) Verilen tavan içinde kalarak ödeneklerini yatırım programında yer alan ve yapılabirliği devam eden birinci derecede öncelikli projelerine (toplu projelerin detayındaki alt projeler dahil) ayırarak DPT Müsteşarlığına teklif edeceklerdir.

b) Yatırım programlarında yer alan ve yapılabirliği devam eden ancak ivedi olmayan projelerini (toplu projelerin detayındaki alt projeler dahil) daha sonraki yıllarda devam ettirmek üzere iz ödenekle DPT Müsteşarlığına teklif edeceklerdir.

c) Yatırım programındaki devam eden projelerini (toplu projelerin detayındaki alt projeler ve ana projelerin kapsamındaki alt işler dahil) tekrar gözden geçirecek, önceliğini ve yapılabirliğini yitirmiş projelerini (toplu projelerin detayındaki alt projeler ve ana projelerin kapsamındaki alt işler dahil) belirleyerek bir liste halinde gerekçeleri ile birlikte yatırım programından çıkarılmak üzere DPT Müsteşarlığına teklif edeceklerdir.

Bu çerçevede özellikle, yatırım programına geçmiş yıllarda alınmış bulunan projelerden VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda yer alan hedef ve politikalarla uyumlu olmayan, yatırımcı kuruluş açısından önemini ve yapılabirliğini (teknik, finansal, ekonomik, sosyal ve çevresel) yitirmiş, başlama yılı ile orantılı olarak fiziki gerçekleşmesi çok düşük kalmış, arsa temini ve kamulaştırması kısa vadede tamamlanamayacak sorunlu projeler yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

d) Mevzuatın gerektirdiği zorunluluklar hariç olmak üzere 1999 Yılı Yatırım Programı öncesinde yatırım programlarına girmiş olup tekliflerin yapıldığı tarih itibarıyla ihale edilmemiş bütün projeleri (toplu projelerin detayındaki alt projeler ve ana projelerin kapsamındaki alt işler dahil) yatırım programından çıkarılmak üzere DPT Müsteşarlığına teklif edeceklerdir.

44. DPT Müsteşarlığı, kuruluş tekliflerini de dikkate alarak 2002 Yılı Yatırım Programında yer alıp 2003 Yılı Yatırım Programından çıkarılacak projelerin listesini Yüksek Planlama Kurulu'na sunacaktır.

45. Kuruluşlar, 2003 Yılı Yatırım Programı hazırlıklarında da devam ettirilecek rasyonelleştirme faaliyeti çerçevesinde yatırım programındaki proje stokunun sınıflandırılmasında, yukarıda verilen genel sektörel, bölgesel ve proje bazında önceliklerin yanı sıra aşağıdaki alt sektör ve konu bazındaki kriter ve öncelikleri dikkate alacaklardır.

- **Tarım/Sulama sektöründe; DSİ Genel Müdürlüğü'nün** yatırım programında yer alan projelerinden 2003 yılında bitirilecek Büyük Su İşleri (BSİ) ve Küçük Su İşleri (KSİ) projeleri, depolaması tamamlanmış veya ilerlemiş BSİ projeleri, depolaması tamamlanma aşamasında olup sulaması devam eden BSİ projeleri, 2003 yılında tamamlanacak baraj ve göletler, 2003 yılında yapılması gereklilik arz eden taşkın, taşkın-rusubat ve drenaj amaçlı BSİ ve KSİ projeleri, göleti bitmiş ve/veya göleti tamamlanma aşamasına gelmiş göletli sulama projeleri, tamamlanma aşamasına gelmiş ve/veya belirli bir aşama kaydetmiş yerüstü sulama (YÜS) ve yeraltı sulama (YAS) projeleri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile entegre yürütülmesi gereken YAS projeleri, teknik, güvenlik ve geri kalmışlık açısından yapımına devam edilmesi önem arz eden projeler, etüt-plan-proje, drenaj ve bakım-onarım, satın almalar, diğer giderler, yılı içinde bitmeyen işler, doğal afetler ve taşkın hasarları vb. projeler kapsamında 2003 yılında yürütülmesi zorunluluk arz eden işler birinci derecede öncelikli projeler olarak değerlendirilecektir.

2002 Yılı Yatırım Programında yer alan projelerden; henüz başlangıç aşamasında olan ve/veya yatırımın geldiği seviye itibarıyla inşaatı 2003 yılı sonrasına ertelenmesi mümkün olan projeler ile yatırım programında dış kredili olarak ihale edilmesi öngörülmüş ancak kredi temin edilmemiş projelere yatırım programında iz ödenekle yer verilecektir.

2002 Yılı Yatırım Programında yer alan ancak teknik ve/veya ekonomik açıdan (su kaynağı yetersizliği olan, önemli zemin problemleri görülen, yetersiz fizibilite etüdü yapılmış olan, ÇED'i olumsuz çıkan vb.) yapılabiliğini yitirmiş BSİ ve/veya KSİ projeleri yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

Yatırım programında dış kredi temini ile ihale edilmek üzere yer alan projeler, yatırımların gerçekleştirilmesi öncesinde kredi temini için gerekli uygulama projelerinin yapılması süreci göz önüne alınmak suretiyle yeniden değerlendirilecektir. Bu kapsamda, uygulama projeleri tamamlanarak yatırıma 2003 yılında başlanabilecek projeler, bu faaliyetlerini gerçekleştirmeye esas teşkil edecek proje tutarı (dış/toplam) ve yılı ödeneği ile yatırıma 2003 sonrasında başlanılacak projeler ise uygulama projeleri yapılması için gerekli proje tutarı (dış/toplam) ve yılı ödeneği ile yatırım programına teklif edilecektir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün; yatırım programında yer alan toplu projeler; detaylarındaki işler, 2002'de bitenler, 2002'den sonraya kalanlar ve 2001 yılındaki yatırım programı hazırlıklarından bu yana teknik olarak yapılabiliğini yitirmiş projeler olmak üzere üç grupta toplanarak teklif edilecektir. 2002'de bitenler ve yapılabiliğini yitirmiş projelerin tutarları ve 2002 sonuna kadar harcamaları, toplu projenin tutar ve harcamasına dahil edilecek, bu projelere 2003 yılı için ödenek teklifinde bulunulacaktır.

- **Tarım/Su Ürünleri sektöründe;** DLHİ Genel Müdürlüğü'nün yatırım programında fiziki gerçekleşmesi yüzde 60'ın üstünde olup kısa sürede tamamlanarak ekonomiye kazandırılması gerekli görülen balıkçı barınakları projelerine ödenek tekliflerinde birinci derecede öncelik verilecektir. Fiziki gerçekleşmesi yüzde 60'ın altında olan balıkçı barınakları projelerine ödenek teklifi yapılırken, projeler kendi aralarında önceliklendirilecektir. 2002 yılı yatırım programında iz bedelle yer alarak henüz ihale edilmemiş ve harcama yapılmamış olan balıkçı barınakları projeleri yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.
- **Madencilik sektöründe;** enerji sektörü ve imalat sanayiine girdi temin eden üretime yönelik projelere; petrol, doğalgaz ve jeotermal kaynaklar ile rezervi tükenmekte olan ve arz güvenliğinin sağlanması açısından önem arz eden madenlerin aranmasına yönelik projelere birinci derecede öncelik verilecektir.

Özelleştirme kapsamındaki ve programındaki kuruluşların acil olmayan işleri ile 2002 Yılı Yatırım Programında yer alan ancak ihalesi yapılmamış projeler ikinci derecede öncelikli projeler olarak iz ödenekle yatırım programına teklif edilecektir.

Fizibilite etüdü uygun olmayan ve yapılabiliği bulunmayan projeler, önceliği bulunmayan inşaat projeleri ve yatırımcı kuruluş açısından önceliğini yitirmiş projeler ise yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

- **İmalat sektörlerinde;** genel olarak üretimin idamesine yönelik projelere, AB'ye uyum ve uluslararası yükümlülüklerimiz açısından gerçekleştirilmesi gerekli olan projelere ve yurtiçi hammaddenin değerlendirilmesine yönelik ekonomik olan projelere birinci derecede öncelik verilecektir.

Özelleştirme kapsamındaki ve programındaki kuruluşların acil olmayan işleri, 2002 Yılı Yatırım Programında yer alan, yapılabiliği devam eden, ancak ihalesi yapılmamış yeni işler ise ikinci derecede öncelikli projeler olarak iz ödenekle yatırım programına teklif edilecektir.

Fizibilite etüdü uygun olmayan ve yapılabiliği bulunmayan projeler, önceliği bulunmayan inşaat projeleri, kamunun imalat sanayiinden çekilmekte olması ve/veya özel sektörün aynı konuda faaliyette bulunması nedeniyle önceliğini yitirmiş projeler ve yatırımcı kuruluş açısından önceliğini yitirmiş projeler ise yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

- **Ulaştırma/Otoyol sektöründe;** mevcut otoyol sisteminin korunmasını ve etkin kullanımını sağlayacak; üstyapı iyileştirme, trafik güvenliği, köprü ve viyadüklerin onarımı, bakım hizmetleri makine ve ekipman alımı, ücret toplama ve haberleşme sisteminin iyileştirilmesi ve bağlantı yollarının tamamlanmasına yönelik projelere ve İstanbul Çevre Yolları üzerindeki viyadük ve köprülerin depreme karşı güçlendirilmesini sağlayacak projelere önem ve öncelik verilecektir.

Yüzde 75'inden fazlası tamamlanmış veya bitme aşamasına getirilen otoyol projeleri ile mevcut otoyol sistemi üzerinde tamamlayıcı özelliğe sahip Bolu Dağı Geçişi Projesi ve çevre yolu niteliği taşıyan proje kesimleri öncelikli olmak üzere ödenek teklifinde bulunulacak, otoyol projelerindeki proje kesimlerinin birbirlerini tamamlayıcı özelliği gözetilerek proje hızları belirlenecektir. Toplu projeler kapsamında olup, yüzde 50'nin altında tamamlanma oranına sahip alt projeler gereklilik açısından değerlendirilecektir.

- **Ulaştırma/Karayolu sektöründe;** Karayollarında trafik güvenliği ile ilgili yatırımlarda Dünya Bankası kredisi ile gerçekleştirilmekte olan KİTGi projesine gerekli ödenek teklifi yapılacak, ağırlık kontrol hizmetlerinin etkinleştirilmesine yönelik teçhizat ve donanımların sağlanmasına öncelik verilecektir.

Devlet ve İl yolları ile ilgili ödenek tekliflerinde, Ankara-Samsun-Sarp, Antalya-Alanya, Yalova-Bursa-İzmir, Sivrihisar-Afyon-İzmir, Adapazarı-Bozüyük, Afyon-Dinar-Denizli, Bala Ayrımı-Ereğli Ayrımı güzergahlarında yer alan bölünmüş yol projeleri ile bitümlü sıcak karışım kaplama (BSK) ve köprü yapımlarına öncelik verilecektir.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün makine parkında genişlemeye gidilmeyecek, bakım-onarım hizmetlerinin Plan hedefleri doğrultusunda ihaleli olarak yaptırılması benimsenecektir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün Köy Yolları Yapımı Projesi kapsamında asfalt yapımı ve stabilize yol yapımı projeleri ile Grup Yolları ve Yeni Asfalt Yapımı projelerine öncelik verilecektir.

- **Ulaştırma/Demiryolu sektöründe;** altyapı yatırımcısı ve işletici kuruluş projelerinin birbirleriyle ve Plan hedefleri ile uyumlu ve tamamlayıcı nitelikte olmasına özen gösterilecektir. Yapımı devam eden altyapı projeleriyle, Türkiye'nin uluslararası ilişki ve hedeflerinde stratejik öneme sahip ve transit demiryolu taşımacılığına yönelik altyapı projelerine, mevcut demiryolu şebekesinin etkin kullanımını sağlamak üzere yol yenileme ve araç modernizasyonu projelerine, sisteme erişimi artırıcı projelerle, sektörün yeniden yapılandırılmasında öncü rol oynayacak, işletici kuruluşun kamuya getirdiği mali yükü hafifletmeye dönük projelere öncelik verilecektir.
- **Ulaştırma/Denizyolu sektöründe;** doğal afetten doğan zararların telafisine yönelik işler ile, büyük oranda fiziki gerçekleşmesi sağlanmış, 2003 yılı içerisinde tamamlanması öngörülen, stratejik hedeflerle uyumlu projelere öncelik verilecektir.
- **Ulaştırma/Havayolu sektöründe;** Plan hedefleri ve ulaştırma sektörü içinde diğer projelerle uyumlu ve tamamlayıcı projelere öncelik verilecektir.
- **Ulaştırma/Boruhattı sektöründe;** sanayi kullanım potansiyeli yüksek, çevre sorunları bulunan ve nüfus yoğunluğu fazla yörelere erişime öncelik verilecektir. Anlaşmalarla yıllık bazda alınması taahhüt edilen doğal gaz miktarlarının kontrat şartlarına uygun alınmasını sağlamak için doğal gaz iletim ve dağıtım yatırımlarının eş zamanlı olarak yürütülmesi ve termininde bitirilmesi için bu mahiyetteki projelere ödenek tahsisinde önem verilecektir. Dış kredi finansmanına muhtaç yüksek maliyetli ana iletim hattı projelerinin dışındaki yatırımların zamanında bitirilebilmesi amacıyla bu projelere ödenek tahsisinde öz kaynak imkanları kullanılacaktır.
- **Ulaştırma/Haberleşme sektöründe;** posta hizmetlerinde etkinliği, sürati ve güveni artırıcı otomasyon, mekanizasyon ile bilgi ve iletişim teknolojisi ağırlıklı projelere öncelik verilecektir.

TRT'nin teknolojik altyapısının yenilenmesine yönelik projelere öncelik verilecek, sosyal tesis gibi yeni inşaat işleri başlatılmayacaktır.

- **Enerji sektöründe;** enerji arz-talep analizlerine dayanan, Türkiye'nin genel enerji ihtiyaç projeksiyonuna uygun olarak hazırlanmış ve elektrik piyasasını özelleştirmeyi hedef alan Elektrik Piyasası Kanunu'nun ortaya koyduğu esaslara uygun, güvenilir hammadde kaynaklarına ve erken geri dönüş oranına sahip projelerle, gerçekleştirilmesi diğer projelerin hayata geçirilmesinin ön şartı niteliğinde olan veya bunların kapasite/verimini artıracak olan projelere, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayanan projelere öncelik verilecektir
- **Turizm sektöründe;** mevcut sistemin korunmasını ve etkin kullanımını sağlamak amacıyla atıksu arıtma tesisleri, derin deniz deşarjları, katı atıkların imhası, temiz su gereksinmelerini karşılamaya yönelik yatırımların ivedilikle tamamlanmasına öncelik verilecektir.

- **Konut sektöründe;** yatırım programında devam eden projelerden Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yürütülen projelere öncelik verilecektir.
- **Eğitim/ İlk, Orta ve Mesleki Eğitim sektörlerinde;** yeni teklif edilecek projelerde, okul türü itibarıyla ülke genelindeki okul (derslik) başına düşen öğrenci sayısı ile okulun yapılacağı bölgedeki (il-ilçe) okul (derslik) başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınacaktır.

Yatırım tekliflerinde fiziki gerçekleşmesi yüzde 75 ve daha üzerinde olan projeler ile 2003 yılında bitirilecek projelere öncelik verilecektir. Göç alan İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Mersin, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep illerinde ve Deprem Bölgesi'nde yer alan illerde fiziki gerçekleşmesi yüzde 50 ve daha üzerinde olan projelerin 2003 yılında bitirilmesine öncelik verilecektir. Bu kapsama girmeyen projelerde ödenek teklifi fiziki gerçekleşmesinin yüksekliği esas alınarak belirlenecektir. Zorunlu haller dışında özel projelere ve özel imalata yer verilmeyecektir. Yatırım programında özel proje olarak devam eden projelerden, öğretim binaları dışında yer alan, spor salonu, yüzme havuzu, lojman gibi eğitim-öğretim hizmetini aksatmayacak olan üniteler iz bedeli ile teklif edilecek, öğretim binaları tamamlanmamış olanlar için ise sadece öğretim binasının tamamlanması için gerekli olan ödenek teklifinde bulunulacaktır.

- **Eğitim/ Yüksek Öğrenim sektöründe;** devam eden projelerden 2003 yılında tamamlanarak hizmete alınabilecek projelere, fiziki gerçekleşmesi yüzde 75'in üzerinde olan projelere ve afet hasarlarının telafisine yönelik olarak başlatılmış projelere ödenek tekliflerinde birinci derecede öncelik verilecektir.

Başta rektörlük binası olmak üzere idari binalarla ilgili projelerden 2003 yılında bitecek olanlar dışındaki projeler; eğitim ve öğretim faaliyetine açılmış ancak yeterli öğrenci ve öğretim elemanı bulunmayan eğitim birimlerine ait inşaat projeleri; kampüs ve/veya meskun alan dışında inşaatına başlanan ancak altyapı (elektrik, su, telefon, kanalizasyon, ulaşım, çevre düzenlemesi vs.) bulunmaması nedeniyle yatırım ve işletme maliyeti yüksek olacak projeler; enstitü, uygulama ve araştırma merkezleri ve birimleri (örneğin uygulama otelleri), kongre merkezleri, konferans salonlarına ait projelerden 2003 yılında tamamlanabilecek olanlar hariç diğer projeler; uzun vadeli ihtiyaçlara göre projelendirilmiş ancak kısmen tamamlanarak hizmete açılmış ya da tamamlanan kısmı (veya blokları) mevcut öğrenci ve öğretim elemanları için kısa vadede yeterli olan projeler; kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalarda tahsis ya da kiralama suretiyle faaliyetlerine devam eden eğitim birimlerine ait projeler ikinci derecede öncelikli projeler olarak yatırım programına iz ödenekle teklif edilecektir. Modüler tarzda projelendirilmemiş olan projeler, modüler tarzda inşa edilebilir hale getirilecektir.

Faaliyete geçmemiş olan eğitim birimlerine ait projeler, 1999 yılından önce yatırım programına alınmış olmasına rağmen fiziki gerçekleşmesi düşük olan projeler, temel ya da su basmanı seviyesinde bulunan projeler, tamamlanan kısım itibarıyla yeterli projeler, son üç yıl içerisinde ihale edilmemiş projeler ile sosyal tesis ve lojman projeleri yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

- **Eğitim/ Kültür sektöründe;** Kültür Bakanlığı'nın yatırım programında yer alan projelerinden, "Milli Kültürün Araştırılması ve Yaygınlaştırılması" projesi, "Milli Kültür Eserlerinin Basımı ve Yayımları" projesi adıyla ve karakteristiği "kitap basımı ve yayımı" olarak değiştirilecek, karakteristiğinin kapsamı geniş olan projeler için temel amaca odaklı yalınlaştırmalar yapılacak, araştırma projeleri ile ilgili birimlerin uzmanlık alanı çerçevesinde yer alacak, özel projelerin nitelikleri karakteristiklerinde belirtilecek, destekleme amaçlı cari nitelik taşıyan harcamalar yatırım programından çıkarılarak bütçenin ilgili kaynaklarıyla ilişkilendirilecek, 2003 yılında tamamlanarak hizmete açılacak ve yüzde 75'in üzerinde fiziki gerçekleşmesi olan Kültür Merkezleri, Halk Kütüphaneleri ile Ankara Kongre ve Kültür Merkezi, Ankara Kültür Merkezi Konser Salonu, Eski Eser Onarımları (Anıt, Müze, Saray, Örenyeri, Kale, Sur, Dini Mimari Örnekleri Onarım, Restorasyon Çevre Düzenlemesi) ve Yurt Dışında Bulunan Eski Türk Eserlerinin Bakım, Onarım ve Restorasyonu projelerine öncelik verilecektir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yatırım programında yer alan projelerinden vakıf eski eser onarımları ile vakıf eski eserlerinin envanterinin çıkarılması projelerine öncelik verilecektir.

Atatürk Kültür, Dil Ve Tarih Yüksek Kurumu'nun yatırım programında yer alan araştırma projeleri önerilen süre içinde tamamlanacak, çeşitli nedenlerle gerçekleştirilmesi mümkün olmayanlara kaynak ayrılmayacak, benzerleri kamu ve özel sektörde yeterli ölçüde bulunan ve bu nedenle önceliği olmayan "Türk Dünyası Edebiyatı" projesi ile uzun süredir gerçekleştirme sağlanamayan ve bu yönde bir potansiyelin ortaya konmadığı görülen "Türk Kültürünün Çevre Kültürlerle Etkileşimi" projesi yatırım programından çıkarılacak, "Etimolojik Sözlük (Türkçe Köken Bilgisi) Hazırlanması" ve "Yurt Dışındaki Tarihi Türk Eserlerinin Tespiti projelerine öncelik verilecektir.

- **Eğitim/ Beden Eđitimi ve Spor sektöründe;** 2003 yılında veya kısa sürede tamamlanabilecek, fiziki gerçekleşmesi yüzde 75'in üzerinde olan, bölge, nüfus, sporcu sayısı, yaygın spor talebi, bölgedeki mevcut spor tesisleri, çok amaçlı spor tesisi olması vb. faktörleri dikkate alan projelere; Kalkınmada Öncelikli Yörelerde olup fiziki gerçekleşmesi yüzde 50'nin üzerinde olan ve kısa sürede tamamlanabilecek projelere ve ülkemizde düzenlenecek olan spor organizasyonlarında kullanılacak tesislerin onarım ve ikmalini gerektiren projelere birinci derecede öncelik verilecektir.

Muhtelif yıllarda yatırım programına alınmış, halen ihaleleri yapılamamış veya yeterli ödenek tahsis edilemediği için inşaatları sürdürülemeyen projeler iz ödenek ile yatırım programına teklif edilecektir. Yapılabilirliğini ve önceliğini kaybetmiş olan projeler ise programdan çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

- **Sağlık sektöründe;** 2003 yılında inşaatın tamamı bitmemekle birlikte hizmete alınabilecek modüler projeler, fiziki gerçekleşmesi yüksek olan ve büyük şehirlerdeki sağlık yapıları, fiziki gerçekleşmesi yüksek olmamakla birlikte, koruyucu ve ilk basamak sağlık hizmet birimleri ile hizmet açığı bulunan özel dal hastaneleri inşaatları, hizmet ihtiyacı nedeniyle kapasite artırmaya yönelik ek inşaatlar ve onarımlar, ilk ve acil yardım merkezleri inşaat projeleri, inşaatı tamamlanan birimlerin donanım ihtiyaçları ile ilgili projeler, afet bölgesindeki sağlık altyapı projeleri, Avrupa Birliđine uyum amaçlı projeler, bölgesel farklılıkları azaltıcı mahiyetteki ve dağılım dengesini olumlu etkileyebilecek nitelikteki sağlık hizmet birimleri ile ilgili projeler, araştırma, eğitim ve referans hastaneleri inşaatları (Üniversite, SSK Başkanlığı ve Sağlık Bakanlığına ait), yatak kapasite kullanımı yüksek olan hastanelerin bulunduğu illerde hizmet açığını tamamlamaya yönelik projeler, dış kredisi sağlanmış veya sağlanmak üzere olan projeler birinci derecede öncelikli projeler olarak dikkate alınacaktır.

Fiziki gerçekleşmesi düşük olmakla birlikte sağlık hizmetlerinin karşılanması açısından yapılmasında veya tamamlanmasında zaruret olan sağlık birimleri inşaatları, makine ve teçhizat ve onarımları ile ilgili projeler, yatak kapasite kullanım oranı yüzde 50'nin altında olan illerdeki projeler ikinci derecede öncelikli projeler olarak yatırım programında iz ödenekle yer almak üzere teklif edilecektir.

Çok düşük kapasiteyle kullanılan ve etkinliğini kaybetmiş hastanelerin bulunduğu illerdeki henüz inşaatı başlamamış hastane projeleri, çevresinde düşük kapasiteyle kullanılan sağlık birimlerinin mevcudiyetine rağmen aynı mahalde bulunan mükerrerliğe ve israfa yol açabilecek nitelikteki projeler yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Genel İdare sektöründe;** idari hizmet binası projelerinde fiziki gerçekleşme oranı yüzde 75'in üzerinde olan projelere öncelik verilecek, ödeneklerin dağıtımında bu husus göz önünde bulundurulacaktır.

Sektör kapsamında yürütülen otomasyon projeleri birbirleriyle koordinasyon içerisinde yürütülecek; veri tabanı, bilgisayar altyapısı ve işlev bakımından benzerlik gösteren ve ortak yönleri bulunan projelerin birbirleriyle bütünlük içerisinde gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Geçmiş yatırım programlarında iz bedel ile yer alıp yapımına başlanamayan ve arsası temin edilmemiş projeler yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Güvenlik Hizmetleri sektöründe;** programda yer alıp henüz ihale edilmemiş olan projelerden, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri, Metropolitan yerleşim alanları ve üç büyük ilde yer alan hizmet binaları projeleri ile teknik hizmet kapasitesi tesisi amaçlı bina inşaat projelerine öncelik verilecektir.
- **Diğer Kamu Hizmetleri/ İçmesuyu sektöründe;** mevcut altyapı tesislerinin talebi karşılama oranı (en düşük orandan en yükseğe doğru sıralanarak), su kaçaklarındaki iyileşme oranı ve $1m^3$ içme suyu temininin işletme giderleri dahil ortalama maliyet (en düşük maliyetten en yüksek maliyete doğru sıralanarak) kriterleri kullanılarak projeler önceliklendirilecektir. Yürütücü kuruluşu mahalli idareler olan dış kredili içmesuyu projelerinden kredisi son üç yıl içerisinde temin edilememiş olanlar yeniden değerlendirilmek üzere programdan çıkartılacaktır.
- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Kanalizasyon sektöründe;** içmesuyu şebekesi bulunan, salgın hastalıktan etkilenen hasta sayısının toplam nüfusa oranı yüksek olan ve mevcut tesislerin mevcut talepleri karşılama oranı düşük olan projelere öncelik verilecektir. Öncelik verilen projeler arasından $1m^3$ atık suyun bertarafının işletme giderleri dahil ortalama maliyeti (en düşük maliyetten en yüksek maliyete doğru sıralanarak) düşük olan projeler tercih edilecektir.

Yürütücü kuruluşu mahalli idareler olan dış kredili kanalizasyon projelerinde kredisi son üç yıl içerisinde temin edilememiş olanlar, yeniden değerlendirilmek üzere yatırım programından çıkartılacaktır.

- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Kırsal Alan Planlaması sektöründe;** iskan projelerinde yatırım programında yer alan gecikmiş projelere ve özellikle yerleri kamulaştırılanların iskanına öncelik verilecektir. Köy içmesuyu ve kanalizasyon projelerinde, susuz köylere öncelik verilecektir. Çeşmeli sistemden şebekeli sisteme geçiş projeleri daha sonra öncelik alacaktır. Zorunlu haller dışında (yerleşim yerinin su havzasında yada turizm bölgesinde bulunması) kanalizasyon sistemi projelerine öncelik sıralamasının en sonunda yer verilecektir.
- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Belediye Hizmetleri Sektöründe;** İller Bankası Genel Müdürlüğünce yürütülen katı atık ve jeotermal merkezi ısıtma tesisi projelerine öncelik verilecektir. Belediye dış kredili yatırım projelerinde itfaiye ve acil müdahale aracı alımı ve doğal afetlerle mücadele projeleri gibi kent esenliği ve güvenliği projelerine öncelik tanınacaktır.
- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Yerleşme-Şehirleşme sektöründe;** projeler, yapıldığı il genelinde Devlet kredisiyle yapılmış organize sanayi bölgesi (OSB) sayısına, projenin uygulanacağı yerin bölgesel sanayi merkezi olmasına ve projenin bölgesel kalkınma stratejileri ile olan ilişkisine göre ilişkilendirilecektir. Yatırım programında son üç yıldır yer aldığı halde yer seçimi yapılmayan OSB'ler programdan çıkartılacaktır.
- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Çevre sektöründe;** 2003 yılında tamamlanacak projeler; doğal kaynakların etkin kullanımına yönelik projeler; uluslararası taahhütler (sözleşme ve protokoller) nedeniyle devam edilen ve yönetim altyapısını oluşturmaya yönelik projeler (veri tabanı, araştırma, ölçme izleme sistemleri vb) birinci derecede önceliklidir.

İhale edilmiş ve yüzde 50'nin üzerinde harcama yapılmış; özel çevre koruma alanlarında yapılacak kentsel altyapı (içmesuyu, kanalizasyon, katı atık yönetimi, imar planlama vb) dışındaki uygulama ve araştırma projeleri ise ikinci derecede öncelikli projeler olarak iz ödenekle yatırım programına teklif edilecektir.

1999 yılından önce yatırım programına girmiş olup bir ilerleme kaydedilememiş projeler yatırım programından çıkarılmak üzere teklif edilecektir.

- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Esnaf, Sanatkar ve Küçük Sanayi sektöründe;** Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'nın (KOSGEB) Avrupa Birliği projeleri ile Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının el sanatları projelerine birinci derecede öncelik verilecektir.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığının, ihalesi yapılmış ancak henüz ödenek tahsisi yapılmamış küçük sanayi sitesi (KSS) projeleri ile KOSGEB'in henüz ödenek tahsisi yapılmamış hizmet merkezi projelerine ikinci derecede öncelik verilerek yatırım programına iz ödenekle teklif edilecektir.

Üye sayısı yetersiz veya kooperatifi dağılmış olan KSS projeleri yatırım programından çıkartılmak üzere teklif edilecektir.

- **Diğer Kamu Hizmetleri/ Teknolojik Araştırma Sektöründe;** biyoteknoloji ve gen mühendisliği, yazılım başta olmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri, yeni/ileri malzemeler, uzay bilim ve teknolojileri, deniz bilimleri, nükleer teknoloji, yeni teknoloji ve temiz enerji teknolojisi alanlarındaki projeler öncelikli olmak üzere, bölgesel önem taşıyan yeni bilgi, ürün ve hizmet üretmeye yönelik projeler ile üniversite-kamu-sanayi işbirliğine yönelik projelere öncelik verilecektir.

II. HAZIRLAMA ESASLARI

Genel Hususlar

46. **Kuruluşlar, 2003 yılı yatırım tekliflerini 2003 yılı fiyatları ile Milyar TL bazında hazırlayacaklardır. 2002 ve 2003 yılı enflasyon hedefleri dikkate alınarak, gösterge niteliğinde olmak üzere, 2003 yılı kur değeri 1 ABD Doları ortalama 1.877.000 TL olarak kullanılacaktır.**

47. Bilgisayar alt yapısı imkan veren kuruluşlar 2003 yılı yatırım tekliflerini elektronik ortamda da disket veya e-posta (pydad@dpt.gov.tr) ile ulaştıracaklardır.

48. Yatırım teklifleri, "Yatırım Projeleri Listesi" (Tablo:2) ve "2002 Yılı Yatırım Programı" örnek alınarak düzenlenecektir. Proje listelerinde "Etüt-Proje İşleri", "Devam Eden Projeler" ve "Yeni Projeler" ayrımı yapılacak, ayrıca her bölüm "2003'de Bitenler" ve "2003'den Sonraya Kalanlar" olarak ayrılacaktır.

49. Tablo:1'e göre hazırlanan "2003 Yılı Yatırım Teklifleri Özet Tablosu" tekliflerin başında yer alacaktır.

50. Proje listelerinde, 2003 yılı yatırım ödenek teklifinin fonlardan veya diğer ek kaynaklardan karşılanması öngörülen kısmı Tablo:2'de her proje için toplam ödeneğin altında parantez içinde belirtilecektir. Bu miktarlar 2003 yılı sonrası yatırım harcamalarının tespitinde göz önüne alınacaktır.

51. VIII. Plan'da fiziki hedefleri veya fiziki hedef haline dönüştürülebilecek politikaları belirlenmiş olan sektörlerde faaliyet gösteren yatırımcı kuruluşlar, VIII. Plan dönemi için öngörülen fiziki hedeflerini ve bunlarla uyumlu kaynak ihtiyaçlarını 2002 yılı yatırım gerçekleşme tahminlerini de göz önünde bulundurarak yıllar itibarıyla Tablo:3'te belirteceklerdir. Bu bilgiler Tablo: 2 ve 4 'te belirtilen projeler ve yatırım ihtiyaçları ile tutarlı olacaktır.

52. Yatırım Programında alt projeleri veya alt harcama kalemleri itibarıyla tadat edilmiş projelerde; her alt kalem için yer, karakteristik, başlama-bitiş tarihi, proje tutarı, 2002 yılı sonuna kadar tahmini harcama, 2003 yılı yatırımı teklifi gibi, bağımsız bir proje için verilen tüm özellikler belirtilmiş olacaktır.

53. Proje tutarı 1.250 Milyar TL'nin üzerinde olan devam eden projeler ile 2003 Yılı Yatırım Programına teklif edilecek yeni projeler için Tablo:4 düzenlenecektir. Her kuruluş bulunduğu sektörün özelliğine göre bu tabloları dolduracaktır. Ayrıca, bu kapsamdaki devam eden projelerin uygulama durumları ile ilgili ayrıntılı bilgiler Tablo:7'de verilecektir.

54. Kuruluşlar, tüm sektörlerde maliyeti 1.250 Milyar TL'nin üzerinde olan yeni projeler için 2 nüsha fizibilite etüdü ile birlikte "Yatırım Projesi Özet Bilgi Formu"nu (Ek:1) doldurarak DPT Müsteşarlığı'na göndereceklerdir.

55. Proje maliyeti 1,250 Milyar TL'nin üzerinde olan devam eden projelerden revize edilenler için "Yatırım Projesi Özet Bilgi Formu" (Ek:1) revize değerler ile (2003 fiyatlarıyla) doldurularak DPT Müsteşarlığı'na iletilecektir.

56. 2003 yılı yatırım tekliflerinin değerlendirilmesine yardımcı olmak üzere, 2002 yılı harcama tahmini bilgileri 2002 yılı yatırım programında yer alan tüm projeler için Tablo:5'de verilecektir. **Ayrıca, proje bazında fiziki gerçekleşme durumları ve gerekli görülecek diğer açıklayıcı bilgiler harcama tahminleri ile birlikte DPT Müsteşarlığı'na iletilecektir.**

57. Kuruluşlar, Güneydoğu Anadolu Projesi Ana Planı, Doğu Anadolu Projesi Ana Planı, Doğu Karadeniz Bölgesel Gelişme Planı, Zonguldak, Bartın, Karabük Bölgesel Gelişme raporları ve Erzurum-Plandöken Kış Sporları Merkezi ve Turizm Master Planı kapsamındaki illerde yer alan projelerini proje adının sonuna (GAP), (DAP), (DOKAP), (ZBK) ve (EP) kısaltmalarını ekleyerek belirteceklerdir. Birden fazla ili kapsayan projelerde bu bölgeler ile ilgili büyüklükler elde edilebilecek şekilde, projelerle ilgili bilgiler il bazında detaylandırılarak verilecektir. Yeni yatırımlar bu bölgeler için mümkün olduğu ölçüde ayrı projeler olarak teklif edilecektir (Bakınız Ek:5 ve Ek:6).

58. Doğal afetler nedeniyle teklif edilen projelerin toplam büyüklüklerinin tespiti ve ihtiyaçlarının karşılanabilmesi bakımından kuruluşlar bu nitelikteki projelerini genel olarak proje adı sonuna (DA) ifadesini ekleyerek bildireceklerdir. Ancak, kuruluşların Marmara ve Bolu-Düzce Depremleri sonrasında hasarların telafisine yönelik projeleri yatırım programında (MD) kısaltması ile yer almıştır. 2003 yılında Yatırım Programına teklif edilecek Marmara ve Bolu-Düzce Depremleri ile ilgili projelerin (MD) kısaltması ile gösterimine devam edilecektir.

59. Kuruluşlar, e-Avrupa+ ve e-Türkiye eylem planları doğrultusunda teklif edecekleri bilgi ve iletişim teknolojisi projelerinin toplam büyüklüklerinin tespiti ve ödenek ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için, bu nitelikteki projelerini proje adının sonuna (e-TR) kısaltmasını ekleyerek belirteceklerdir.

60. Kuruluşlar, yatırım programında yer alan veya almayan projelerinden Yap-İşlet-Devret, Yap-İşlet ve benzeri modellerle gerçekleştirmeyi düşündükleri projelerini Tablo:16 ve Tablo:17'yi doldurarak bildireceklerdir.

Proje Numarası, Adı ve Karakteristiği

61. Devam eden projelerin proje numaraları Resmi Gazete'de yayımlanan "2002 Yılı Yatırım Projeleri" listesine ve sonradan bu listede yapılan düzeltmelere göre yazılacaktır. Yeni projelerin numaraları DPT Müsteşarlığı'nca verilecektir.

62. Yatırım listelerinde "Proje Adı" sütununa ana proje adı yazılacak; yeni proje adları belirlenirken kısa ifadeler kullanılacak, proje adlarının birbirinden ayırt edilebilir olmasına özen gösterilecektir.

63. Projenin üniteleri veya harcama kalemleri ayrıca belirtilecek, bunlara ait parasal değerler parantez içinde gösterilecek ve bu alt bölümler ana projeden ayrı bir proje numarası almayacaktır.

64. Yatırım listesinin "Karakteristik" sütununda üretim konusu olan mal ve hizmetin nitelik ve nicelik olarak tanımı mümkün olduğu ölçüde standart olarak yazılacaktır. Tevsi projeleri için ise mevcut kapasite ve eklenecek yeni kapasite veya proje ile sağlanacak ek hizmet belirtilecektir. Proje karakteristiğinde verilen bilgiler projenin son durumunu yansıtacaktır.

Proje Tutarı, Kümülatif Harcama ve Yatırım Ödeneği Teklifi

65. **Tablo: 1, Tablo: 2 ve Tablo: 4'de yer alan "2002 Sonuna Kadar Tahmini Kümülatif Harcama" ve "Proje Tutarı" 2003 yılı fiyatları ile verilecektir. Bunun için geçmiş yıllara ait harcamalar Tablo:14'de verilen deflatörlerle 2003 yılı fiyatlarına dönüştürülecektir. Diğer tablolarda yer alan 2003 yılı yatırım ödeneği teklifi ile 2003 yılından sonraki yıllara ait yatırım harcamaları yine 2003 yılı fiyatları ile verilecektir.**

Dış Kredi ve Hibe ile Yürütülecek Yatırım Projeleri

66. Proje listelerinde dış para kısmı ikiye ayrılarak dış kredi ve özkaynak ile karşılanacak miktarlar ayrı ayrı belirtilecektir. Tabloların "kredi" kısmında, halen işlemekte olan dış kredilerin kullanım miktarları ve yeni proje tekliflerine ait dış kredilerin muhtemel kullanım miktarları yazılacaktır. Dış kredi kullanımları yatırım tutarlarına mutlaka dahil edilecektir. **Teknik işbirliği kapsamındaki yardımlar da dahil olmak üzere** hibe

şeklinde temin edilen dış finansmanla yapılacak yatırım projeleri teklifte proje ayrıntıları ile yer alacak, hibe miktarı ödenek toplamına dahil edilmeyecek, ancak iç para gereği (KDV, Gümrük Vergisi, harçlar gibi harcamalar için) olan ödenek, toplama dahil edilmiş olarak gösterilecektir.

67. Yatırım programında yer alan projelerde DPT uygun görüşü alınmadan dış kredi işlemleri başlatılmayacaktır. Dış kredi kullanılan projelerin kredi uygulama durumu; dış kredi anlaşması yapılmış, kullanıma hazır duruma gelmiş, fakat henüz kullanımı başlamamış projeler de belirtilerek Tablo:8'de verilecektir. Bu tabloda, kredileri kullanılmış ve geri ödeme aşaması başlamış olan projeler için 2003 yılında ödenecek olan ana para ile faiz miktarları ilgili satırlarda ayrıca belirtilecektir. Dış kredi aranan projeler için ise Tablo:9 doldurulacaktır.

68. Dış kredilere ait geçmiş yıl kur farkları 2003 yılı ödenek talebi içinde yer almayacak, yatırımın tamamlanmasından sonra toplam proje tutarına eklenerek sabit kıymetlere dahil edilecektir.

69. Yatırım Programında yer alarak dış kredi ile finansmanı düşünülen projelerin maliyet revizyonları DPT tarafından yapılacaktır. Projelerin gerekli ödenek revizyonları ise dış kredi temin işlemlerinin tamamlanmasından sonra gerçekleştirilecektir. **Projelerin dış kredili olarak finansmanında 28.3.2002 tarih ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili yönetmeliklerinde yer alan esas ve usuller geçerli olacaktır.**

Finansal Kiralama

70. Finansal kiralama yöntemiyle yapılan yatırımlardan finans tipi (*) kiralamalara yatırım programında yer verilecektir. Finans tipi (satış tipi) kiralamaya konu olan yatırım malının toplam değeri, kiralamanın başlayacağı ilk yılın yatırım programında yıl ödeneği olarak belirtilecektir. Ancak, söz konusu kiralamaya ilişkin olarak daha sonraki yıllarda herhangi bir ödenek gösterilmeyecektir. Finansal kiralamada kuruluşun yatırım bütçesinden kiralamanın başladığı yıl herhangi bir nakdi harcama yapılmamakla birlikte bu gösterimden amaç, o değerinde bir yatırım malının Kuruluş'un sabit sermaye stokuna katılmış olduğunun görülebilmesidir. Faaliyet tipi (**) finansal kiralama yatırımlarına yatırım programlarında yer verilmeyecektir.

(*) **Finans Tipi (Satış Tipi) Kiralama** : İlgili tüm riskleri ve kazançları kiracıya devreden sözleşmelerdir. Finansal kiralama konusu malın mülkiyeti kiraya veren şirkete aittir. Ancak, taraflar sözleşmede, sözleşme süresi sonunda kiracının malın mülkiyetini satın alma hakkına sahip olacağını kararlaştırabilirler. Herhangi bir kiralamanın Finans tipi kiralama sayılabilmesi için aşağıdaki dört kriterden en az birini sağlaması gerekmektedir.

1) Kira anlaşması, varlık üzerindeki mülkiyet hakkının kira anlaşmasının sonunda kiracıya devrini öngörür.

2) Kira anlaşması, kiracıya kira süresinin sonunda varlığı o tarihte beklenen normal fiyatının oldukça altında bir fiyatla satın alma seçeneği verir.

3) Kira süresi, kiralanan varlığın tahmini ekonomik ömrünün yüzde 75'ini veya daha fazlasını kapsar.

4) Asgari kira ödemelerinin (bakım, sigorta ve emlak vergileri gibi dönem giderleri hariç) kira anlaşmasının başlangıcındaki bugünkü değeri varlığın normal piyasa değerinin yüzde 90'ına eşit veya büyüktür.

(**) **Faaliyet Tipi Kiralama (İşletme Kiralaması)**: Finans tipi kiralama sınıfına girmeyen her tür kiralama faaliyet tipi kiralama değildir. Faaliyet tipi kiralamada, varlığın mülkiyetine sahip olmaktan dolayı ortaya çıkan bütün riskler kiraya verene aittir. Anlaşmada belirlenmiş olan kira tutarı kiracı açısından bir faaliyet gideridir.

Taşıtlar ve İş Makineleri

71. Kuruluşların taşıt alımı teklifleri ayrı ayrı projelerin içinde değil, ancak tek kalemde gösterilecek, karakteristik kısmına "**2003 Yılı Tahmini Taşıt Alım Bedelleri Listesi**" esas alınarak, karşılığında yer alan sıra numarası ve fiyatı yazılacaktır (Tablo:11). Ayrıca, taşıt alımı talebinde bulunan her kuruluş Tablo:10'u dolduracak, sahip olduğu araçları tip ve sayı olarak gösterecek ve talep ettiği araçları ne amaçla istediğini belirtecektir.

72. İş makineleri teklifinde, mevcut araçların adet ve modellerine ilave olarak imal tarihleri ile son iki yıldaki yıllık ortalama çalışma saatleri de talep ile birlikte verilecektir.

İdame ve Yenileme Yatırımları

73. Herhangi bir bağımsız proje ile ilgilendirilmesine imkan olmayan idame ve yenileme yatırımları Tablo:6 formunda hazırlanacaktır. İdame ve yenileme yatırımı dönem içinde aşınan, eskiyen, yıpranan veya hasar gören tesislerin korunması için üretim ve hizmet kapasitesi veya özellikleri değiştirilmeden bir yıl içinde başlanıp bitirilen yatırım niteliğindedir. Bu itibarla kuruluşlar, idame ve yenileme yatırım tekliflerini hazırlarken yukarıda belirtilen hususlara uyacaklar, idame ve yenileme niteliği taşımayan harcama kalemlerini bu kapsama dahil etmeyeceklerdir.

Bilgi Teknolojisi Yatırımları

74. Önümüzdeki dönemde daha da önem kazanacağı düşünülen bilgi teknolojileri konusunda gelecekte sürdürülecek politikaların daha sağlıklı belirlenebilmesi amacıyla, bu alanda kamu kuruluşları tarafından planlanan yatırımların boyutunun izlenebilmesi önem arz etmektedir. Bu çerçevede bilgi teknolojilerini içeren yatırımlara (bilgisayar donanımı ve yazılım ve internet sunum hizmetleri vb.) kuruluşların yatırım programlarında ayrı bir proje olarak yer verilecektir. Toplu projelerin ayrıntısında bulunan bilgi teknolojilerini içeren yatırımlar da mümkün olduğu ölçüde ayrı olarak gösterilecektir.

İşçilik ve Personel Giderleri

75. Genel-Katma Bütçeli kuruluşların yatırımlarla ilgili işçilik ve personel giderleri, ilgili yatırım listelerinde "İşçilik Giderleri" adı altında ayrı bir proje olarak gösterilecek, kuruluşlar işçilik ile ilgili bilgileri Tablo:13'de vereceklerdir.

Kamulaştırma

76. 4. 11. 1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nda değişiklik yapan 24.4.2002 tarih ve 4650 sayılı Kanun'un amir hükümlerince, yeterli ödenek temin edilmeden kamulaştırma işlemine başlanamayacağından, kamulaştırma ödenek teklifleri projelerin gerçek kamulaştırma ihtiyacını yansıtabilecek şekilde yapılacaktır.

Eğitim, Sağlık, Konut ve Sosyal Altyapı

77. Eğitim, sağlık, konut ve sosyal altyapı sektörlerinde fizibilite etüdü ve/veya projesi olmayan teklifler etüt-proje olarak dikkate alınacaktır. Daha önceki yıllarda etüt-proje ödeneği almış, fizibilite etüdü ve mimari uygulama projesi tamamlanmış olan projelerin 2003 Yılı Yatırım Programı'nda inşaat ödeneği alabilmesi için arsa durumu, kamulaştırma teklifi, fizibilite etüdü ve/veya proje ve keşif özetinin ödenek teklifine eklenmesi gerekmektedir.

78. İl bazında ilköğretim derslik ihtiyacı bildirilirken, her ilde hangi yerleşimlere kaç birim okulun inşa edileceği ve bu okulların nitelikleri hakkında ek bilgi verilecektir.

79. İl merkezlerindeki lise ve dengi okullar için pansiyon talebinde bulunulmayacak, ilçe merkezleri için teklif edilen pansiyonlar, ilgili ilçedeki bütün lise ve dengi okullar öğrencilerine hizmet verecek şekilde ele alınacak, her okul türü için ayrı öğrenci pansiyonu teklifi yapılmayacaktır.

80. Etüt-proje, yapı-tesis olarak yeni teklif edilecek tüm idari ve sosyal yapılardan proje tutarı 600 Milyar TL'yi aşan projeler için Tablo:15'deki "Sosyal ve İdari Yapılar Ön Proje Formu" doldurulacaktır. Yatırımların uygulanmasından ilgili Bakanlığın sorumlu olduğu hallerde Ek:2'deki "Arsa-Alt Yapı Bilgileri" formu da düzenlenecektir. Buna göre, arsası sağlanmış projeler için düzenlenecek ön proje formları ile ön ihtiyaç programlarının ve arsa hukuki bilgilerinin (tapu, tahsis, çap, imar planı, imar durumu) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğüne eksiksiz olarak iletilmesi gerekmektedir. Ön proje formları tanzim edilmeyen ve adı geçen kuruluşça tasdik edilmeyen projeler programa alınmayacaktır.

Üniversitelerin Eğitim, Sağlık ve Araştırma-Geliştirme Projeleri

81. Üniversitelere ait yatırım tekliflerinin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı kanalıyla DPT Müsteşarlığı'na ulaştırılması esastır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nca üniversiteler için yapılacak olan değerlendirme

sonuçlarının, bu genelge ile istenen her türlü bilgi, belge ve formları kapsayacak şekilde DPT Müsteşarlığı'na iletilmesi, özellikle "Yatırım Teklifleri Özet Tablosu"nun (Tablo:1) Üniversiteler için Eğitim, Sağlık ve Araştırma-Geliştirme projeleri olarak ayrı ayrı düzenlenip gönderilmesi gerekmektedir. Yüksek Öğretim Kurulu'nun bu amaçla yapacağı toplantılara DPT Müsteşarlığının ilgili uzmanlarının katılımı da sağlanacaktır.

82. Üniversitelere ait İleri Araştırma Projesi niteliğindeki proje önerileri 30 Nisan 2002 tarihine kadar DPT'ye intikal ettirilmiştir. Söz konusu projelerin bilimsel açıdan incelenmesi TÜBİTAK tarafından yapılarak değerlendirme sonuçları Yönlendirme Kurulu'na gönderilecektir. Yönlendirme Kurulu tarafından yatırım programına girmesi önerilen projeler 15 Eylül tarihine kadar DPT Müsteşarlığına ve TÜBİTAK Başkanlığına iletilecektir. Yönlendirme Kurulu'nun önerdiği projeler DPT Müsteşarlığı tarafından VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın temel hedefleri, ilkeleri ve sektörel öncelikleri açısından değerlendirilerek nihai hale getirilecek ve proje bazında belirlenecek kaynak tahsisleri çerçevesinde yatırım programına dahil edilmek üzere Yüksek Planlama Kurulu'na sunulacaktır.

83. Üniversitelerin yukarıdaki kapsama girmeyen AR-GE projeleri ile diğer kamu araştırma kurumlarının, bakanlıkların APK birimlerinin ve yatırımcı kamu kuruluşlarının hazırlayacakları AR-GE projesi teklifleri bu genelgenin ilgili hükümlerine göre değerlendirilecektir. Adı geçen kuruluşların hazırlayacakları AR-GE projesi tekliflerinde öncelik sırası ve varsa işbirliği yapılacak kuruluşlar belirtilecektir. Ek:3'te verilen form doldurularak hazırlanacak olan AR-GE projesi tekliflerinde üniversitelerin yenilik merkezi oluşturma, teknopark ve internet ağlarına bağlanmasına yönelik proje önerileri de yer alacaktır. Proje teklifleri hazırlanırken Ek:4'te verilen açıklamalar dikkate alınacaktır. Teknopark proje teklifleri ile ilgili ayrıntılı bilgiler Tablo:4'te verilecektir.

84. 10 Nisan 2002 tarih ve 24722 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 12'nci maddesi uyarınca yüksek öğretim kurumları, özel ödenekle karşılanacak yatırım nitelikli bilimsel araştırma projeleri ile ilgili tekliflerini DPT Müsteşarlığına sunacaklardır.

Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri

85. Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri ile ilgili yatırım tekliflerinde projenin yer alacağı yörenin sanayi potansiyeli, o yöredeki mevcut tesislerin doluluk oranı gibi yatırım kararını doğrudan etkileyebilecek bilgiler ile Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri yatırımlarının gerçekleşme durumu ve gerekli görülen diğer konulara ilişkin bilgiler DPT Müsteşarlığı'na iletilecektir.

Döner Sermaye Gelirleri Olan Kuruluşlar ve Fonlar

86. Döner sermayeden yapılacak olan yatırımlar, döner sermaye mevzuatına aykırı düşmeyecek şekilde teklif edilecektir. Döner sermaye gelirleri olan kuruluşlar, yatırım teklifleri ile birlikte 2003 yılı döner sermaye gelir ve gider tahminlerini bildireceklerdir. Buna göre, döner sermaye geliri elde eden Sağlık Bakanlığına bağlı devlet hastaneleri ile üniversite hastaneleri de bir önceki yıl döner sermaye gelir ve gideri ile bir sonraki yıl döner sermaye tahminlerini ve bunun içinden yatırımlarda kullanmayı talep edecekleri miktarları teklif listelerinde belirteceklerdir. MTA, EİE İdaresi ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlükleri ile benzeri kuruluşların özkaynak gelirlerinin kullanımında da aynı esaslara uyulacaktır.

87. 2003 yılında, tasfiye edilmiş olmaları nedeniyle yatırımları ilgili kuruluşlarca finanse edilmesi öngörülen fonlardan ödenek talebinde bulunulmayacaktır. Ancak, faaliyetleri süren fonlardan yararlanan kuruluşların projeleri bu genelgedeki esaslar çerçevesinde DPT Müsteşarlığı'na gönderilmeye devam edilecektir.

Mahalli İdareler

88. Mahalli idarelerin dış kredili projelerinin belirlenmesinde, dış borç limitleri içinde kalınması esastır. Mahalli idarelerin dış finansman (kredi ve/veya hibe) kullanımı söz konusu olan projeleri, 2003 Yılı Yatırım Programına bu genelgede yer alan usul ve esaslar çerçevesinde teklif edilecektir. Dış finansman kullanımı olan projelerden İller Bankası yatırım programında yer almak üzere teklif edilenlere öncelik verilecektir.

89. Mahalli idareler, tekliflerinde kullandıkları veya kullanacakları dış kredi tutarlarını döviz olarak da ifade edecekler ve Tablo : 1, 2, 8 ve 9'u dolduracaklardır. Dış kredi kullanımından doğacak yükümlülükler ilgili mahalli idarelerce yerine getirilecektir.

Diğer Hususlar

90. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü programında bulunan köy yolları ve köy içmesuyu projelerinin karakteristik kısmında, her ilde yapılacak köy yolu uzunluğu km. olarak ve yapılacak içmesuyu işleri ünite sayısı olarak belirtilecektir.

91. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarım sektörü programında bulunan dış kredili projelerin karakteristik ve ödenek teklifleri kısımlarında " inşaat, makine-teçhizat ve proje yürütme giderleri" ayrı ayrı tanımlanacaktır.

92. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, tarım sektörü programında yer alan "Küçük Su İşleri" ana başlığı altındaki her alt faaliyet 2003'de bitenler, 2003'den sonraya kalanlar ve yeni işler olmak üzere ayrı kalemler halinde yatırım programına teklif edilecektir.

93. Yatırımları Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca yürütülmekte olan kuruluşlar yatırım tekliflerini adı geçen Bakanlık görüşü alınarak DPT Müsteşarlığı'na ileteceklerdir.